

M A G Y A R K U R I R.

Indült Bécsből, Kedden, Julius' 25-dikén, 1826.

B r a s i l i a.

A' Rióból Máj. 7-dikén indult Ujságlevelek így adják elé bővebb környűllásait a' Brasiliai törvényhozó Kamarák' kinyittatásának, azon egész Beszéddel együtt, mellyel azokat a' Császár 6-dikban kinyította: — „

„Tegnap a' Császár a' Császárnétól és a' Portugalliai Királynétól II-dik Donna Máriától's a' Császári Háznak legfőbb Tisztjeitől a' S. Christovai palotából déltájban a' Szenátus' kamarájába ment, hol már mind két kamaráknak tagjaik öszszegyülekezve valának. Ő Felségét 6 Szenátorok és 12 Követek fogadván, a' szalába békisérték. A' Császár, koronáját levévén meghívta a' Szenátorokat, Követeket és Háza' Tisztjeit, hogy üljenek-le, 's illy beszédet intézett hozzájuk: — „

„Brasiliai nemzet' Nagy Tekintetű és Legméltóságosabb Képviselőji! Másodszor van az a' gyönyörűségem, hogy köztetek a' Nemzeti Gyűlésnek kinyitására megjelenjek. Sajnálom, hogy ez nem történhetett a' Constitútzió által meghatározott napon, ámbár az Országlószék minden ahoz kívántató készüléteket megtétetett vala. En 1823-ban Nov. 12-dikén a' Nemzeti Gyűlést az előttetek tudva lévő okokra nézve eloszlattam, 's ugyan akkor néktek Constitútziót ígértem. Azon Jovallat, mellyet ti elfogadtatok 's melyre meg is esküdtetek, teszi most a' Brasiliai Constitútziót, melly által ezen Birodalom kormányoztatik. Ezen Constitútzióban egészen az

a' Politikai Megegyezés lélezkzik, mellyet az ember valamely Státusban a' Politikai Hatalmak között látni kíván. Az egész Birodalom nyugodalomban örvend, az egy Innenső Platai tartományt kivévén. Ezen tsendességnek fenntartatása, a' Constitútziós Systemának szükséges volta, 's az az én kívánságom, hogy a' Birodalom ezen Systema szerént kormányoztassék, szükségessé teszük, hogy a' Szenátus' 's Követek' Kamarájok, 's ismét ezen Kamarák 's meg az Országlószék között olly Egyeség uralkodjék, hogy mindenek meggyőződjenek a'-felől, hogy a' Revólutzióknem a' Constitútziós Systemáktól vegyék származásokat, hanem inkább azon Személyektől, kik azokkal a' magok magános céljokra vissza élnek.

„Egyedül tsak a' mi Innenső Platai tartományunknak nintsen, mint mondánk, tsendes állapotja, a' melly bizonyos embereknek háládatlanságától veszi származását, a' kik, Brasilia ellen, ámbár néki sokat köszönhetnek, rebellálván, most azon Buenos-Ayresi Országlószék által segítettnek a' melly véllünk háborus állapotban van. A' Nemzeti betsület pedig azt kívánja tőlünk, hogy mi ezen tartományt (Banda Orientált) védelmezzük, mivelhogy mi a' Birodalom Egészségének fenntartására megesküdtünk.

„Brasiliának függetlensége az én Felséges Atyámtól Don VI-dik Jánostól a' mult esztendőben Nov. 15-dikén, 's azután Austriától, Angliától és Frantzia Országtól is, Észak Amérikátoól pedig már még

régebben megesmértetett. A' folyó esztendő Aprilisének 14-dikén, melly az én Atyám VI-dik Don János Európába lett visszavezetésének esztendőnként való emlékezeti napja, azt a' szerentsétlen és véletlen tudósítást vettem, hogy ő meghalt légyen. Mély keserűség fogta-el szívemet. Egyszerre Portugallia és Algarbia' Királyává lévén, már előre ellátám lelkemben, hogy mitso-da Systemát kelljen felvennem a' követésre. Kötelességemet fontolgatván, a'-közben bánatos érzések fogták-el gondolataimat. Hanem, még se láttam én egyebet, tsak Brasilia' jóvát. Tsak tett ígéretem forgott elmémben. Meghatározám, hogy a' betsület mellett hűséges maradok; meghatározám, hogy Portugalliát is szerentséssé teszem, mert gyalázatoma válna, ha nem tselekedném. De melly nagy vala bánkódásom, midőn Portugalliának boldogittatására eszközöket keresnék 's Brasiliának se ártsak: 's midőn azonban úgy elkelle a' két Birodalmakat egymástól választanom, hogy többé özsze se tsatoltathassanak. Az Atyám által Portugalliában felállittatott Régenséget megerőssítettem; Amnestiát hirdetttem, 's Portugalliának is Constitútziót adtam, 's a' Portugalliai Koronához 's Felségi Méltóságához való minden kétségbe hozhatatlan jusaimat, szeretett Léányomnak Donna Mária da Gloriának a' mostani II-dik Donna Mária név alatt lévő Portugalliai Királynénak által engedtem.

„Némelly Brasiliaiak, a' kik eddig ennek hitelt adni nem akartak, már most meggyőződhetnek 's meg is kellett volna rég' győződve lenniük, a' felől, hogy Brasiliának állapotja 's az én buzgóságom, mellyel annak függetlenségén iparkodom, engem olly nagyon foglalatostkodtatnak, hogy a' Portugalliai Monarkhia' Koronáját, melyhez kétségesithetetlen jusaim vagynak, elhagytam, tsak azért, hogy Brasiliát jövőendőben valamelly megkárosodástól féltettem, melynek én mindenkori Oltalma-

zója vagyok. Uraságtoknak mint Képviselőknék tartozásai abba' fognak állani: hogy a' mind két nem béli ifjúság' neveltetésére, a' Finántziára, a' közönséges intézetekre, kiváltképpen pedig Organikus törvényeknek szerzésére, némelly olly törvényeknek pedig, mellyek a' Constitútzióval ellenkeznének eltörlésére, fordítsák figyelmeiket, a' végre, hogy a' mi Vezérlőnk ennekutánna tsak ezen Constitútzió légyen.

„Nem lehet, hogy ezen Gyülés' Szenátorai és Követei még nagy részint ne emlékeznének azon veszedelmekre, mellyek némelly nemzetekre onnét következtek, hogy Constitútzió szerént bététetett Tisztikarok, midőn megtámodtattak, a' közönség' vélekedésében megalatsonyittatni engedtetek, a' helyett, hogy törvényesen elvádoltattak 's megítéltettek volna. En tudom, hogy ezen megjegyzések a' mostani Gyülésre nézve, melly illy méltó Szenátorokból és Követekből áll, nem szükségesek, de tsak ugyan most is bizonyosságául szolgálnak ezek azon buzgóságnak, szeretetnek, és hajlandóságnak, a' melly engemet a' Brasiliai Birodalom és Constitútziója eránt érzékenyit. En erről többet is mondhatnék néktek, de nem ítélem szükségesnek. Aláírta: — „

„A' Constitútziós Császár és Brasilia mindenkori Védelmezője.

Orosz Birodalom.

A' Berlieni tudósítások szerént, Ersébeth Császárnét a' Sándor Császár' Özvegyét, Jul. 3-dikán tették-le Pétersburgban a' Péter-Pál templomában lévő Császárite-mető-helyre az ezen Fényes Cs. Udvarnál szokásban lévő halotti tisztelet-tételekkel. A' nagy számú fő Hivatalosok után 10 órá-tájban a' Császári Felségek is megérkeztek, Familiájoktól 's a' most Pétersburgban lévő Pruszsus és Würtembergi K. Princzek-től és Prinezaszszonyoktól kísértetve, 's a'

gyászalkotmánnyal szemben foglaltak helyeket. Végződvén a' gyászos Isteni tisztelet-tételek, a' várrol egy Szalve-lövés és három vers béli úgy nevezett futó-tűzadások adtak hírt a' városi népségnek, hogy a' sír-bólt azon boldogúlt Császárné teste felett már be van zárattatva, kinek egész életét mustra gyanánt szolgálható kegyesség ékesítette 's utolsó óráját is az Isteni végzéseben való megnyugvás ditsősségsítette.

Császár ő F.ge illy irást küldött Jun. 27-dikén Valóságos Státustanátsos Minciaky úrhoz: — „Az a' szünetlen buzgóság, mellyel az úr a' Konstánczinápolyi Udvarnál a' mi Követségi Ágensünk' foglalatosságaiban eljár, kiváltképpen pedig az ott folytatott utóbbi alkudozásainak foganatossága, melynek resultatumai az Orosz birodalomnak az ő Török-birodalom eránt való állapotja felől, olly alapok szerént való helyreállittatást ígérnek, mellyek a' mi birodalmunknak jusaival és méltóságával tellyesen megegyeznek, just szerettek az úrnak a' mi Császári jó akaratunkra. Hogy mi az úrnak erről bizony-ságot mutassunk 's az úr' szolgálatait megjutalmazzuk, az urat a' Sz. Anna Rendje Ritteri Nagykeresztjével ajándékozzuk-meg, melynek czímei ide mellékeltetve vagynak, 's a' mellyeknek a' Statutumok szerént való hordozását mi az úrnak parantsoljuk. —
Miklós.

Ugyan azon napon a' Konstánczinápolyban lévő Orosz Követség' Titoknokját Ruckman urat is megajándékozta ő Felsege, ugyan a' Sz. Anna 2-dik rendű, gye-mántos czimjeivel.

Moskauban Jun. 24-dikén tartatott az Ersébet Michailowna Cs Princz-

aszszony megkereszteltetése. A' Nagy-an-nya Mária Feodoronna Császárné viselte a' Keresztanyaságot. Ezen napon nagy ebéd volt az Udvarnál; estve pedig az egész város megvilágosittatott. A' Kreml nevű Cs. vár piatzait számbavehetetlen népsokaságok birították az innepi pompázások alatt.

Gen. Lieutenánt Gróf Araktschejew ferdőre Carlsbadba menvén ezen nyáron, Miklós Császár 50,000 Rubeleket ajándékozott néki úti költségül, de ő azokat arra fordította, hogy az Öreg Császárnénak ajánlotta által, olly kérelemmel, hogy a' hadi Árvalányok' nevelő házában tegyen ezen summának intereséből öt katonatisztek árva leányaira való intézetet, melly már megesvén, a' leánkák, a' Császárnak különös parantsolatja szerént, Gróf Araktschejew nevdékeinek neveztetnek.

Miklós Császárnak egy Végzése által tavaly Dec. 29-dikén Vizsgálódó Biztosság' neveztetett-ki, hogy azon katonatámadásnak eredeti okait kitanúlja, a' melly Pétersburgban ugyan azon Dec. 26-dik napján eléfordúlt. A' Biztosság' tagjai ezek voltak: Hadiminister Tatitscheff mint Elöl-ülő, Cs. Nagy Herczeg Mihály, Herczeg Galitzin, Pétersburgi Helytartó Golonitseff-Kuthsow, 's végre Generál-Adjutánsok Tschernitschew, Benkendorff, Lowascheff és Patanow, 's Státustanátsos Bludoff. Ezen Biztosság olly nagy szorgalommal utánna látott a' rábizatott vizsgálódásoknak, hogy már a' mult Februáriusban által adta a' Császárnak az Öszszeesküvés legfontosabb szövevényei' környülállásos előadásának egy részét, hátralévő részét is pedig az ólta úgy elkészítette, hogy a' mult Junius' 11-dikén ezt is bevégezve a' Császár' kezébe adta; 138 Oktáv lapokból áll; 's a' Császár parantsolatjából az Pétersburgban

Frantzia nyelven közönségesse tétettvén, minden Ujságlevelek közlik ki bővebben ki rövidebben, mint itt is lehető rövidséggel következik: — „

„Már a' mult esztendőnek Juniusában megjelent vala Scherbood nevű Ulánus Altiszt a' Császárnál, 's tudtára adá ő Fel-ségének, hogy az 1-ső és 2-dik ármáda-Osztályoknál olly emberek találtassanak, kik a' fennálló Rendnek felfordittatását fő-zik fejekben 's valamely titkos Társaság-hoz tartoznak, melynek száma naponként nevedik. A' társaságnak Watkowsky ne-vű tagját pedig meg nevezte, a' ki Kursk-ban lakozván, kérte Scherbood a' Csá-szárt, hogy engedje-meg neki, hogy me-hessen-el Kurskba, hogy ott Watkows-kytól a' dolgot nyilvánosabbban tanul-hassa-ki. Kurskbol Septemberben küldötte Scherbood a' maga tudósításait az Ország-lószékhez. Hasonló és még sokkal ponto-sabb tudósítások küldettettek Gróf Witt Generál-Lieutenanttól Taganrogba Sándor Császárhoz, a' mellyek egy Agens vallás-tételéből valók voltak, a' ki magát szánt-szándékkal bevétette volt egy illy titkos társaságba, 's minekutánna annak titkait kitanulta, mindent kivallott. Ugyan Ta-ganrogba érkezett tavaly Dec. 13-dikán Ma y b o r o d a nevű Kapitánytól egy irás Sándor Császárhoz útasítatva, a' melly mindeneknek annyival bizonyosabb felvi-lágosodást adott, hogy M o y b o r o d a, ma-ga is tagja volt azon titkos Társaságnak.

„Ezen előnyilatkoztatásoknak a' lett következése, hogy egyszerre holmi előre-vigyázási eszközök vétettek elé, némely személyek elfogattak, írásaik elvétettek, 's előre való vizsgálódások tétettek. Hanem mind ezek mellett is tsak a' Dec. 26-di-kán Petersburgban eléfordúlt támadás okoz-ta az özszeesküvésnek és plánumainak az Országlószék' szemei előtt lett kinyilatko-zását.

„Az Orosz Birodalom béli özszees-

küvéseknek ideája azon ifjú Orosz tisz-tekttől vette származását, kik a' Frantzia háboruból vissza jöttek vala és a' Német Birodalomban fennálló Szövetségeknek és Egyesületeknek példájok szerént az Orosz Birodalom' számára is valami e'-félének akartak alapot tenni. Legelőbbször Oberst M u r a w i e f f Sándor, ki az új Társaságot egy Szabad Kőműves társasággal akarta özsze foglalni, Kapitány M u r a w i e f f Ni-kita, és Oberst Hercege Tr u b e t z k o y, közlötték egymással a' dolgot. Jelen voltak az ő első özsze gyülekezésekben Yukuschkin, Serje és M u r a w i e f f Apostol Mátyás is. Az első titkos Egyesület 1817-ben Fe-bruáriuus hónapban állott lábra, és Me-g-tartatás Egyesületének vagy a' Ha-za' igaz és hűséges gyermekei Egyesületé-nek neveztetett. A' társsaság' tagjai három-féléknek nevezték magokat, Brudereknek, Férjfiaknak, és Bojároknek. Az utólsók mint főbbek közzül neveztetek-ki hóna-ponként az Öregek vagy Igazgatók. Ezen Egyesület' Statutumait Oberst Pestel ké-szítette. Minden tagnak hármas esküvést kellett letenni. Még a' Kis Orosz Országi Helytartói Kancelláriának az azólta szolgálat nélkül élt Direktora is ezen Egyesü-let' tagjai közzé tartozott.

„Első czélzása ezen Egyesületnek a' Birodalom Országlási alkotmányának meg-változtatása vala. Nem sok idő tölt-el, hogy több tagok a' Statutumoknak megváltozta-tását kívánták, mellyek között a' legerő-szakosabb eszközök eránt vak engedelmes-ség vala meg határozatva, 's a' jovalta-tott, hogy tegyék ezen Stotutumokat ha-sonlóbakká a' Német Birodalom béli Tu-gend-Bund (Virtus' Szövetsége') Statutu-maihoz. Az Egyesület Szerzői sokáig el-lenkeztek ezen változásoknak tételében, 's megjegyzést érdemel, hogy ezen Egyesü-let' tanátskozásaiban, mellyek Moskau-ban tartattattak, 's a' mellyekben Wie-sen, Lunin, és Schachonsky Tó-

dor is jelen voltak, legelőbbször volt szó a' Császár' megölettetéséről. Név szerént Lunin volt az, a' ki azt jóvállta, hogy a' Császárt a' Szárskoe-Zelói utzákon kellene titkos öltözetű és álortzás embereknek megtámodni. Murawieff Sándornak jelentést tett vala Herczeg Trubetzko, hogy a' Császár Lengyel Országot helyre szándékszik állítani 's azon esetben, ha ez az Oroszoknak kedvetlenséget fogna okozni, akkor a' Császár Lengyel országban fogná lakását venni.

„Most már nagyon sürgetőnek tartották lenni az Özszeesküdtek a' Császár meggyilkoltatását. Már azon valának, hogy sorsvonás által határozassék meg, ki legyen a' gyilkos, midőn Yaluschkin magát arra önként elajánlotta, még pedig úgy, hogy ha ígéretét tellyesítette, azután magát öli-meg. Hanem a' következő napon ellene állott Murawieff Sergius Apostol a' határozásnak, olly okon, hogy a' dolog még nem jutott volna tellyes érettségre 's még most semmi haszon se fogna belőlle következni. Nem soká azután más nevet adott magának az Egyesület. Közönséges Boldogság' Szövetségének nevezte magát. Ezen Szövetség' Statutumainak tsak az első fele része lett tellyesen esmeretessé; mint hogy azt, a' másik fele, a' melly H. Trubetzko által készített vala, ezelőtt négy esztendőkkel Murawieff Sándor egyéb írásokkal együtt össze égette. Ezen Codexnek első fele nagyobbára Németből vala fordittatva. A' tagok négy Osztályokra oszlottak. Első a' Közönséges Jótéteményre — 2)dik az Oskolákra — 3)dik az Itélőszékekre — 4)dik a' Státus Gazdaságának gyarapítására való Felvígyázás' Osztálya volt. Néhány tagok azt jóvállták, hogy kérjék magát a' Császárt ezen Egyesületnek megerősítésére: de ezen jóvallat vissza vettetett. Az is ennek Statutumai között találtatott, hogy jövedelmétől minden tag oda tartozék

4-per Centet fizetni. De úgy látszik, hogy ezen Statutumot nem igen pontosan tartották meg a' társaság' tagjai, mint hogy Petersburgban 1825-tig be nem tudott többet hozni 5000 Rubeleknél. Ezen Egyesületnek egy Közép-ponti és több mellesleg való Igazgatásai voltak. Kettő Moskau-ban találtatott a' Murawieff Sándor Igazgatása alatt, a' ki magát ekkor elvonta volt a' Státus' szolgálatjából, és a' Herczeg Schakowskyé alatt. Ennyin állottak-fenn Petersburgban is, egy a' Vadász Tiszt Semenoff's a' másik Oberst Burizow felvígyázása alatt.

„Ezekről függetlenül szabad Egyesületek is formálódtak. Ilyenek voltak ketten az Ismailowsky Regimentben a' Princz Obelensky, Tolstoi Jakab, Collegial-Assessor Tokoreff (ki azolta meghalt) és Semenoff alatt. Oberst Glinka alatt is állott lábra egy harmadik. De ezek mind hamar elenyésztek. A' Közép-ponti Egyesület a' tagok' számosítására fordította munkásságát. Már Periodikus írásnak kiadásán is gondoskodtak, melly a' Birodalman kívül nyomtattatván, ének, gunyolások, 's tsu-folódások által munkálná-ki a' köz nép' vélekedését. Státustanátsos Turgeneffre vala a' Redaktzió bizattatva. Minden közönséges özszeegyülekezéseknek a' készittődő Constitúzió felett folytak a' beszélgetések. Nowikoff nevű Cancellaria-Igazgató dolgozott-ki egy olly új Constitúziós Jóvallatot, a' melly tsupa Respublikai alapokra vala helyheztetve. Petersburgban 1820-ban tartott a' Közép-ponti Egyesületnek egy tanátsa, melyben nagyobbára minden tagoknak Respublikai Constitúzió tetszett, melynek egy Elölülője lenne, kinek tulajdon-ságait ezen szóval akarták kifejezni: sans phrase. Oberst-Glinka a' Monarkhiai Országlást jóvállta, és hogy a' Korona adattassék Ersébeth Császárnénak, a' kit most Jul. 3)dikán eltemettek Petersburgban. Hanem, valamint a' több tanáts-

kozásaik az özszeesküdteknek, úgy ez is mindenkövetkezés nélkül maradt. Oberst-Pestel maga kimondta a' kikérdezteskor, hogy ezen Egyesület általjában semmi állhatatos alap szerént nem kormányoztatott, 's a' mit néhány órák előtt megmaghatározott, azt mind vissza vetette és semmivé tette.

„Nem soká ismét elé került a' Sándor Császár meggyilkoltatását illető plánum, valamint az is, hogy az abból származható Rendeletlenséget egy készen tartott Constituzió által el lehessen hártani. Hanem nevezetes, hogy az alatt míg az Egyesület újabb tagoknak felvesztésén munkálkodott, a' régiék olly mértékben fogytak. Így Murawieff Sándor 1819-ben írás által jelentette az Egyesületnek, hogy ki akar belőlle lépni 's kérte a' több tagokat, hogy hagyjanak békét annak a' gondolatnak, hogy a' fennálló törvényeknek ellent álljanak. Erre ő olly választ kapott, hogy a' Társaság széllyel osztott; a' mi nem volt igaz, hanem igaz volt az, hogy már ekkor legalább Petersburgban nagyon meggyengült vala. Három elsőbb tagok egészen kiállottak belőlle, kiknek a' Császár az ólta már megengedett.

„Hanem Oberst-Pestel a' Gróf Wittgenstein' Adjutánsa semmit el nem mulatott, hogy a' 2-dik ármáda' fő hadi szállásán a' maga gondolkodásának alapjait terjeszthesse. Azt iparkodott az ifjú tiszteknek elméjékbe verni, hogy a' Császár maga is azt akarja — még most ugyan csak titkon — hogy a' sergek' elméjét mind e'féle idéák foglalják-el, 's hogy Petersburgban az indulatok már mind felkészítődve lévén, a' nagy Revolúziót mindnyájok készen állva várják. Azonban, ámbar Pestelnek nagy tekintetete volt az ármádánál, már 1820-ban ezen Déli ármádánál is hasonlások 's hidegségek kezdet-

ték mutatni magokat a' Direktorok eránt, melyből végre a' lett, hogy 1821-ben ezen társaságnak eloszlattatása is meghatározott. Ezen határozást Turgeneff jelentette-meg a' társaknak. De ez tsak ugyan nem egyéb vala álortzás tettetésnél. Mivel azok, kik okosabbak akartak lenni másoknál, ez által tsak azt akarták elérni, hogy az olly tagokat, a' kik haszonvehetetlenek voltak, kimustrálhassák magok között. A' Moskaui Direktorok olly határozást tettek, hogy két féle Rendű Egyesületet állítsanak-fel, mellyek között tsak az egyik Rend tudhassa azt, hogy a' társaság az Orosz Birodalom' Országlási alkotmányának tellyes felfordításán dolgozzék.

„Oberst-Burtzoff és Oberst Komaroff, kik állhatatosan hitték, hogy eloszlattatott a' Tultsini Egyesület, 's a' nek ennek híret oda meg is vitték, az ott lévő Direktoriumnál éppen ellenkező határozást és indulatot gerjesztettek-fel, mint a'-milyet akartak volna. Oberst-Avramow a' hírnek hallására felkiáltott, hogy ha mások mindek kiállának is a' Szövetségből, ő abban állhatatosan megmarad, és egyedül tartja a' Szövetség' Képviseelőjének magát, melly által úgy felbuzdította a' több jelenlévőket is, hogy Pestel, Puschnawsky, Fő Orvos Wolff, Ayramoff, Iwaschoff, Krukoff, Herczeg Buriatinsky, Herczeg Wolkonsky Sergius, Davidoff Basilius, egyszerre mind az Egyesület' Bojáraivá lettek 's Pestel és Puschnewsky Elölülőkké választottak.

(A' többi következik).

Spanyol Amerika.

A' Carakasi, Kolumbia nevű Tiszti Ujságban ezek találatnak Máj. 20-dikán a' Venecuelában elélordúlt változásról: —

„Generális Paetz ő Ex. ja a' Magistratus tagjaitól és a' városnak sok betsületes tagjaitól, kik egy jó darahig elejébe men-

tek vala, ide tegnap bejött. Melly igen tessék ez a' változás a' Carakasi lakosoknak, kinyilatkoztatták örvendező Vívát kiáltásaikkal által, mellyel a' levegőt hasogaták: Eljen a' Respublika! Eljen Bolívar! Eljen Paetz! Minden fegyveres sergek parádeban állottak. Volt dolgok a' harangoknak. Megérkezése után azonnal illy Proklamációt intézett Paetz a' Venecze-laiakhoz: — „

„Engem' a' népnek szabab kívánsága a' Polgári és Katona Országlószék' Fejévé változta. Az én figyelmem, minden személyes állapotomra való tekintet nélkül csak Hazám' javára vala intéztetve. A' mi ellenségeink már szerentsét kívántak magoknak ahoz, a' mit gyanithatóképpen hittek, hogy bennünket ismét járom alá hajthatnak. Megsálták magokat, mert őket most is készeknek találják vélek olly módon megmérkezni, mint eddig megmérkeztünk.

„Egy Státusnak legfőbb törvénye a' maga' megtartása. Ezen törvény szabta nekünk előnkbe, hogy mit kelljen tselekednünk; mint ez már a' mi municipális Aktáink közzé bé van írva. A' közönség mindenek felől nyomtatás által tudósittatni fog a' mi őtet illeti; adbig legyen elég annak jelentése, hogy a' törvények ezen-túl is uralkodni fognak mint eddig, és hogy minden eddig tétetett (költsönözési 's egyéb) kezességválolások betsülettel meg fognak tartattatni. Egy szóval mindenek azon állapotban maradnak, mint eddig voltak, kivévén azt, a' mi az általunk most felvétellett (Szövetségi) systemával ellenkezne. (Folytatása köveikezik).

B é c s.

B é c s. — Azon Evangeliumi igaz felebaráti szeretet, és Türedelem magasztalt példája, melyet a' Jul. 21-kén 6-dik szám

alatt költ M. Kurír, a' Cseh Országban Wiszokoi Tlendő Plebánus Úrrol közöl, bennünket is, Szent Hitünk igaz valósága szerint hívő Rom. Catholikusokat, nem különben, mint Protestáns Keresztény Atyámfijait igen méltó öröme, egyszersmind ezen Egyházi férfiu iránt közös tiszteletre gerjeszt; általjában véve is okunk lévén meggyőződve lenni: hogy Lelki Pásztoraink között egysé találtassék, ki hasonló esetekben, éppen így ne fejezné ki keresztényi, és Egyházi kötelességit. Mivel pedig az illy tselekedetek a' józan, 's Szelid érzések nemesebb részeit érdeklik, és ezen Tlendő Plebánus Úr szép tulajdonban be bizonyított cselekedete oly nemű, melynél fogva tisztelt Neve az Emberiség érdeme leg jelessebb ki fejtődésinek Annalissiba meg különböztetett helyet érdemel, egész illendőséggel kéretik a' M. Kurír kiadója, ne terheltessék ezen tiszteletre méltó Névnek végire járni, és azt meg ismereteni, addig is ezen hív ki nyilatkoztatást közre botsátani, meg bizonyítására: hogy az igaz Catholikus Religiója útasításánál fogva is a' Türedelmet valamint maga követi, ugy örömmel látja felekezeteből lévő Lelki Pásztoraitól is e' végre a' jó, 's buzditó példa adást, és hogy az illetén, magát a' Religiót, és az Egyházi Rendet dicsőítő tselekedetek midőn Protestáns keresztény atyámfijait Papi Rendünk eránt figyelemre gerjesztik, ugyan akkor mi, köteles tiszteletünket iránta kettőztetjük. —

Cs.

Magyar Ország.

Posony Jul. 21-dikén. — A' T. Státusok és Rendek a' magok tegnap tartott Országos ülésekben a' N. Somogy Vármegyei Követ Úrnak az Országos Felírásnak (Conscriptionnak) dolgában tett, s a' két

Táblák' megegyeztetésére czélzó 's a' Vok-
sok' többsége által is elfogadtatott Joval-
latját, stilusba vétetni meghatározták, hogy
Izenet formában a' Mágánások' Táblájá-
nak által küldetessék.

Ketskemét, 14-dik Julius. 1826.

Azok a' mesterségek, mellyek a' kép-
zelődéstől függenek, nállunk Hazára és ke-
nyérre bajosan akadnak — oka leginkább
magunkban van; mert az Európai Nem-
zettségek, a' helyett hogy jobban figyel-
meznének Szomszédjaiknak munkáira, 's
magok viseletére, igazságtalanul még utál-
ják egymást, 's így az egymással való szo-
rossabb társalkodásból származható kö-
zönséges jó ízlés útja el záratik: tehetvé-
valaki azt az ellenvetést, hogy minden
Nemzet magának egy külön czirkalmot
formál, 's ízlésre úgy kell különbözni né-
ki amazoktól, mint köntösse, nyelve, és al-
kotására nézve: jó, — ez meg lehet Phy-
sikai lételére, de világ Polgári fenn állá-
sát Nemzetek lántzába, a' Tudományok és
Szép-mesterségek adják meg: mint a' Ten-
gerbe a' többi vizek, úgy kell egybe folyni
az ízlés és műveltség grádussába a' Népek-
nek; 's ha Éghajlatjok — szokásaik —
természetek, külön szakasztották is, az,
ugyan azon egy fő atya gyermekeit — de
a' Tudományok egyesítik — egyesíthetik
őket; igaz ugyan hogy minden magán vi-
seli Szülötte földjének bélyegét, 's a' melly
nap nevelte érlelte a' fát, gyümöltse is ol-
lyan, de éppen ezért kell Szomszédosod-
nunk, 's öszve tsokolódnunk más Nemze-
tekkel, hogy az Izlésben, a' művelődésben
ugyan azok légyünk. — A' jó Izlés terjesz-
tésének egyik legszebb, legelőmenetelesebb
eszközét fogadtuk el a' minap, itt a' min-
denfelől pusztákkal körül vett Városunk-

ban, a' Borsod Vármegyei Nemzeti Játtzó-
Társaságot, 's ez annál kedvesebben
esett, mivel a' hajdoni Pestről Miskólczra
szállott Társaság ez: Öröm volt látni, hogy
ez a' mi gazdagságban annyira el merült
népünk, melly jó szívvel szakasztott leg-
drágább idejéből is egy részt a' Theátrum-
ra; ezt pedig a' Játtzók Nemes Charakte-
rének, és művészi tökéletességeknek tulaj-
donithatni; nevezetesen emlékezetessé tet-
ték magokat három Játékkal, u. m. a' Ge-
fi Árva, Corvinus Mátyás, és
Rolla Halálával, a' hol is a' réaszü-
letett Talentum, a' ki művelt érzés ki tűn-
döklött három Játtzóban különösen; Tár-
saság Igazgatója Czelesztin Úr, Szé-
kely Ur, és Székelyné Asszony-
ságban; úgy hogy minden itt meg for-
dult Játtzókát fellyül multak, és a' nagy
külömbőség azt okozta, hogy senki nállunk
azt a' betsültetést, és köz helybe hagyást
nem nyerte meg, annyira hogy a' köz jó-
ra magától is önkéntes Publicumunk, még
a' Theátrum építése ideáját is fel fogta jö-
vendőre, 's gondolkozni kezdettünk Nem-
zeti Nyelvünknek ezt a' hatalmas Palládiu-
mát ide felállítani; mert ez a' szép mes-
terség már ma hasonló a' partok nélkül
folyó patakhhoz, sok apró ágakra szakadt
el, és így sem a' földet termékenyíteni, sem
a' szemet gyönyörködtetni nem lehet elég-
séges; partok közzé véve, 's meg tartani
mint egy tsendes árkában a' szép folya-
mat, a' haszonnal járó gyönyörűség, 's a'
jó Hazafiak áldása leszsz jutalma azoknak
a' kik ezt véghez viszik. — Ti pedig Ne-
mes Szinjáttzók törjetekek egy egy ágot, Ha-
zai borostyányainkrol érdemetek jutalmául;
's ha el hervadnak, jöjjetek újra hozzánk
— leszsz még Számotokra! —

A' Ketskeméti Publicum' képeben
egy Hazafi.